

Förändringar av miljöförhållanden i två naturområden i Helsingborg

Hanna Bengtsson

Examensarbete för masterexamen 30 hp, juni 2018

Naturvård och bevarandebiologi, Lunds universitet

Handledare:

Lovisa Nilsson, Lunds universitet

Widar Narvelo, Helsingborgs stad

Abstract

Since the 1800's the agriculture has changed and intensified significantly, going from small scale farming to large homogenous arable landscapes with fewer grazing animals, more fertilizers and pesticides. In Sweden, this pattern of intensification has been very distinct, especially in Scania, which today is dominated by plains. This has left substantial changes in the surrounding ecosystems, affecting biodiversity and flora as well as ecosystem services. Because the flora adapts according to the surrounding environment, it is possible to detect which environmental factors that has changes by comparing the flora through time. Here I have tested if the floral changes in two semi-natural habitats in Helsingborg, surrounded by farmland, could show environmental changes connected to the plant species requirements of nitrogen availability in the soil, pollination dependence, dependence of mowing or grazing and pH levels requirements. I found effects from increased nitrogen availability and a decrease in pollinators in one of the study sites, but no changes in the other area, although both are surrounded by farmland.

1. Introduktion

Under de senaste århundradena har det skett stora landskapsförändringar till följd av människans påverkan, inte minst i jordbrukslandskapet. Intensifieringen av jordbruket är något som har särskilt stor påverkan på naturen och biodiversiteten, men i olika grad beroende på organism. En del gynnas av förändringarna, men de flesta organismer som hör hemma i naturliga landskap påverkas negativt vilket gör att biodiversiteten minskar (Tscharntke et al. 2005; Meyer et al. 2013; Almstedt Jansson et al., 2011). Detta beror på att lantbruket fokuserar på att främja förhållandena för de arter som odlas på marken, utan direkt hänsyn till andra organismer som kan leva på samma plats (Tscharntke et al. 2005). När biodiversiteten förändras så påverkas även ekosystemet och de ekosystemtjänster som är kopplade till att det finns en stor diversitet av arter (Tscharntke et al. 2005).

Det storskaliga sättet att bruka jorden har även lett till fragmentering av landskapet där de olika naturtyperna blivit mer isolerade från varandra (Persson et al. 2010; Almstedt

Jansson et al., 2011). Från att det tidigare varit en stor variation av olika naturtyper, så som betad mark, skog eller våtmark, har situation nu ändrats till ett landskap dominerat av ett mer enformigt jordbruk (Persson et al. 2010; Cui et al. 2014). Även kvalitén av de kvarvarande naturliga habitaterna verkar sjunka, till exempel genom att individantalet av de arter som finns i ett habitat minskar eller att habitaterna fragmenteras (Mortelliti et al. 2010; Robinson & Sutherland 2002; Persson et al. 2010).

Sedan 1800-talets början har landskapet förändrats en hel del i takt med att jordbruket intensifierats och man genomfört skiftesreformer, inte minst i södra Sverige (Fredh, et al. 2012; Cui et al. 2014). Våtmarksområdena har minskat drastiskt i och med utdikningar för att kunna odla upp markerna (Persson et al. 2010). Även stora skogsområden i framförallt södra Sverige har försvunnit eller bytts ut mot produktionsskog när jordbruket vuxit (Emanuelsson, et al., 2002 Stadsbyggnadsförvaltningen Helsingborg 2014). Efter mitten av 1900-talet skedde stora och drastiska förändringar inom det skånska jordbruket som innebar att det mesta av det tidiga 1900-talets småskaliga jordbrukslandskap försvann (Emanuelsson, et al., 2002).

Några av 1900-talets förändringar inkluderade användning av maskiner som traktorer istället för hästdragna redskap, och upptagningsmaskiner istället för att människor arbetar för hand (Emanuelsson, et al., 2002; Almstedt Jansson, et al., 2011). Dessa maskinella förändringarna var det som gjorde att man nu kunde arbeta med ett mer storskaligt jordbruk (Emanuelsson, et al., 2002; Almstedt Jansson, et al., 2011). Även många mjölkgårdar slogs ut, efter denna tid blev det alltså en minskning av betande djur så som hästar och kor, vilket också innebar en minskning av vallodling (Emanuelsson, et al., 2002). Mycket av det som använts som ängs- och betesmarker växte då igen, gjordes om till granplanteringar eller övergick till åkermark då inte längre betesdjur ingick som en självklar del av lantbruket (Fredh et al. 2012; Emanuelsson et al., 2002). Det varierande odlingsgrödorna på markerna byttes ut till i första hand korn, vete, raps och sockerbetor (Emanuelsson, et al., 2002). För att kunna arbeta på detta storskaliga sätt jämnades markerna ut, vattendrag dikades igen och träd höggs ner (Emanuelsson, et al., 2002). Många av de betesmarker som var kvar började dock gödslas för att ge mer bete, vilket även gjorde att markerna förlorade mycket biologisk mångfald på grund av den ökande näringstillförseln (Emanuelsson, et al., 2002).

I och med att jordbruket förändrats så påverkas de naturliga områden som finns som öar i landskapet (Emanuelsson, et al., 2002; Almstedt Jansson, et al., 2011). Runt om i Skåne finns det en hel del naturliga områden och jag har valt att fokusera på två av dessa som finns i Helsingborg, nämligen Småryd och Gluggstorp. I områden som dessa kan jordbruket framförallt påverka markmiljön när diverse ämnen och bekämpningsmedel frisläpps och färdas med luften eller med vattenflödet i marken (Emanuelsson, et al., 2002). Det kan till exempel handla om kväve- eller pH-förändringar i marken, eller om förändringar av vattenhalt till följd av utdikningar (Emanuelsson, et al., 2002). Dessa faktorer kan i sin tur påverka levande organismer som rör sig mellan olika biotoper och som finns i naturområdena som gränsar till jordbruksmarkerna, som fåglar, insekter och inte minst kärlväxter (Almstedt Jansson, et al., 2011). Även igenväxningen av betes- och slåttermarker hotar många artgruppers existens (Emanuelsson, et al., 2002).

Likt för många andra organismgrupper förändras artsammansättningen av kärlväxter beroende på hur deras habitat och livsmiljö förändras. Till exempel kräver en del växtarter högre markfuktighet, mer ljus eller lägre näringstillgång för att överleva. Genom att se hur

sammansättningen av arter är kan man alltså avgöra hur områdets miljö är. I detta arbete har jag därför valt att undersöka hur floran i de två fokusområdena i Helsingborg förändrats med tiden för att på så vis kunna urskilja hur miljön i dessa områden förändrats. De miljöfaktorer jag valt att undersöka är främst sådana som är kopplade till det moderna jordbruket, då detta bör vara den största faktorn som påverkar de två områdenas flora. Jag har undersökt förändringar i växternas krav på kvävetillgång och pH-nivå i marken, för att kunna se hur näringspåverkade områdena är. Jag har undersökt förändringar i beroende av pollinatörer, då ett modernt jordbruk medför en minskning av pollinerande insekter (Evans et al. 2018), samt förändring av arternas förhållande till bete eller slätter, eftersom även dessa aktiviteter kan ha förändrats i intensitet. Utöver detta har jag också gjort en jämförelse mellan vilka rödlistade arter som funnits i områdena från sent 1800-tal och fram till idag.

1.1 Mål

Målet med projektet är att undersöka om det skett miljöförändringar i naturområdena Gluggstorp och Småryd i Helsingborgs kommun, genom att se på hur floran av kärlväxter förändrats sedan slutet av 1800-talet. Dessa områden är två av de mest artrika i kommunen, vilket gör dem till viktiga platser att ha kunskap om och passar därför bra som fokusområden. I dessa områden finns även flertalet rödlistade arter av både djur och växter, och sådana som är ovanliga i resterande delar av kommunen. Områdena har genomgått vissa förändringar sedan 1800-talet, då jordbruket intensifierats, så som förändrad markanvändning och att de blivit mer isolerade från motsvarande habitat på närliggande platser, vilket i sin tur borde göra att artsammansättningen och den biologiska mångfalden i områdena förändrats.

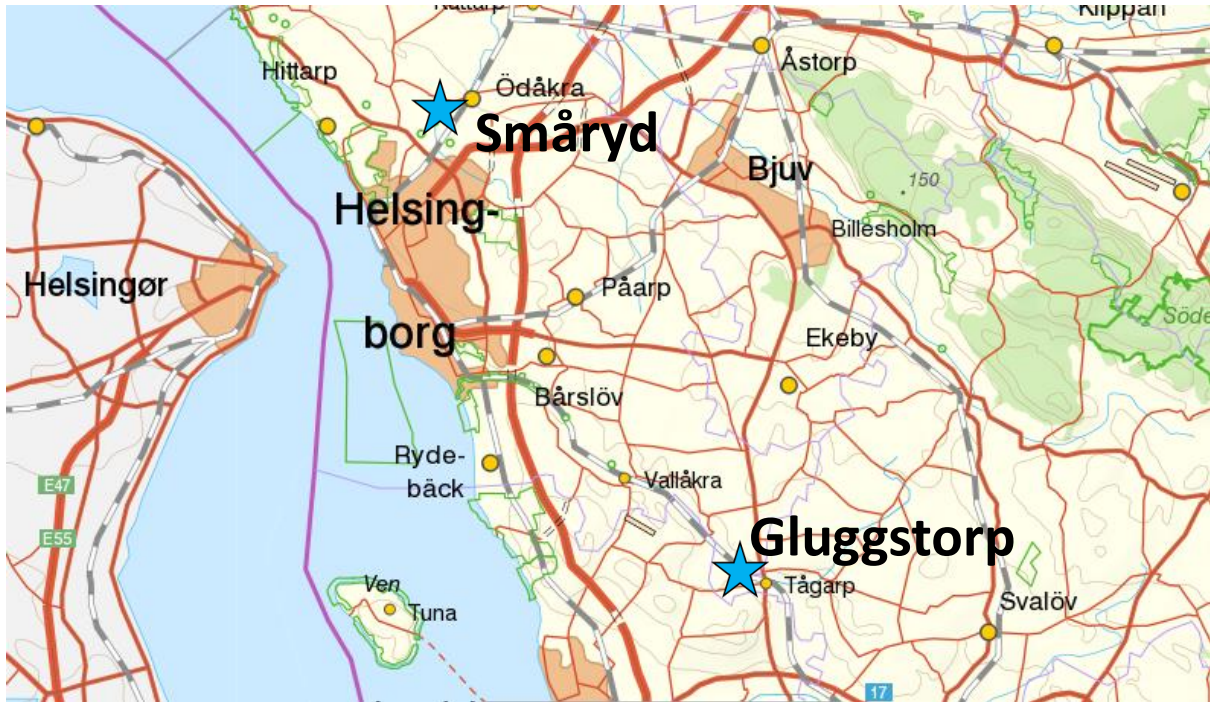
2. Metod

2.1 Områdesbeskrivning

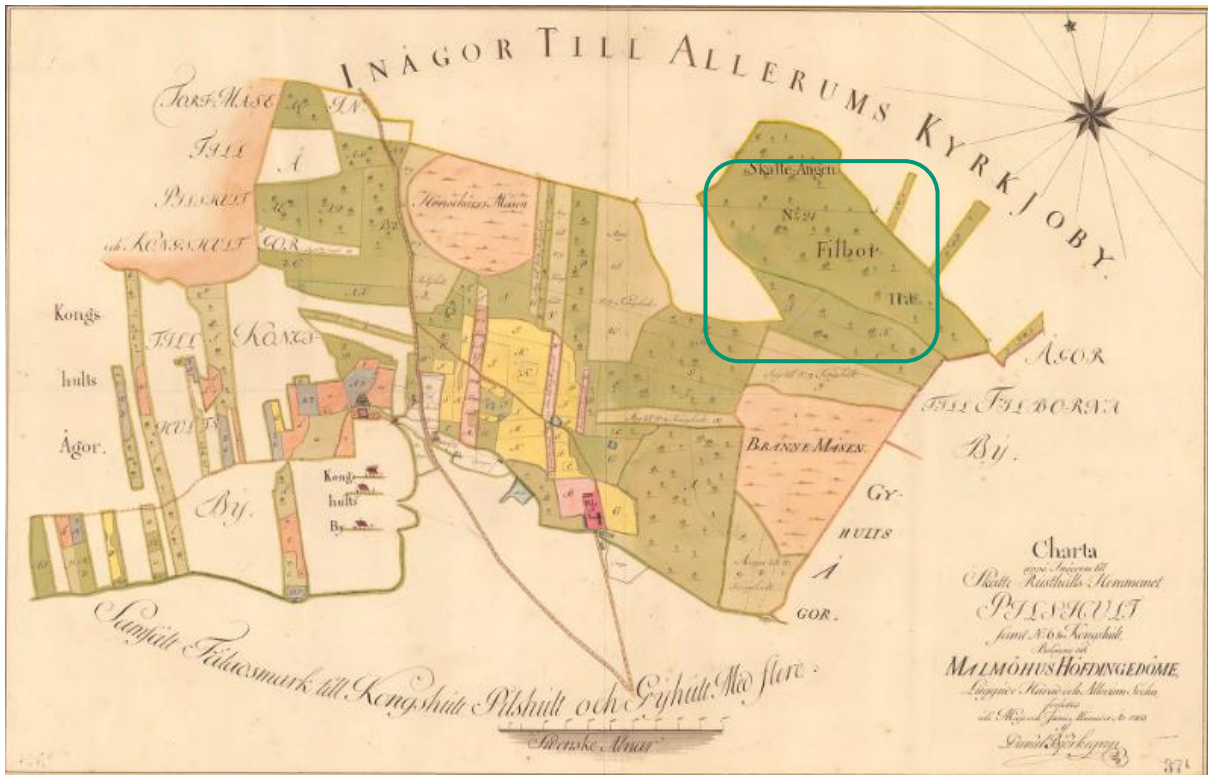
Småryd är ett skogsområde som ligger norr om Helsingborg och som delvis är skyddat som naturreservat (fig. 1). Området har under lång tid bedrivits som slätter- och betesmark, men det har även funnits delar med skogbeklädd ängsmark (Bengtsson 2005). Delar av det som redan under 1700-talet var bokskog finns idag kvar (Bengtsson 2005). Under 1700-talet var det även mer skogsmark och våtmarker i området kring Småryd (fig. 2). Sedan 1800-talet har partier i Småryd planterats med granskog, slätterängar har vuxit igen och marken har dikats ut (Bengtsson 2005). Idag består största delen av området av ädellöv- och blandskog, och en mindre del är slätteräng som årligen slåtrats (fig. 3) (Bengtsson 2005). Det finns en hel del värdefulla arter i reservatet, som aklejruta *Thalictrum aquilegiifolium* L. som inte finns på några andra platser i kommunen (Bengtsson 2005).

Det andra fokusområdet är Gluggstorp som bland annat består av två ytor med extremrikkärr och ligger i södra delen av kommunen (fig. 1) (Länsstyrelsen.se n.d.). Runt om kärret finns en naturbetesmark som är belägen intill Råån (Länsstyrelsen.se n.d.). Betesmarken har aldrig varit markbearbetad eller gödslad med konstgödsel och inom den finns kalkfuktängar, torrängar och kärrvegetation (Länsstyrelsen.se n.d.; Jungskär et al.

2018). Kärrpartierna ligger intill en banvall utmed vilken vatten ansamlas (Länsstyrelsen.se n.d.). På platsen bedrevs slätter under 1700-talet, som sedan övergick till bete, vilket det är än idag (Jungskär et al. 2018). Kartor visar att betesområdet i Gluggstorp ser ganska oförändrat ut sedan 1800-talet, även om det ser ut att ha minskat något (fig.4 och 5). Växtarterna som är kopplade till kärrmarken är någorlunda isolerade då närliggande naturområde består av bland annat torräng (Jungskär et al. 2018).

Figur 1. Småryd markerat norr om Helsingborg, mellan Ödåkra och Hittarp. Gluggstorp markerat söder om Helsingborg. Kartan är hämtad från Lantmäteriets karttjänster.

Figur 2. Karta över Allerums kyrkby 1768. Det som idag räknas till Småryd ligger kring området som är markerat som en grön kvadrat. Kartan är hämtad från Lantmäteriets karttjänst för historiska kartor.

Figur 3. Småryd med omnejd idag. Kartan är hämtad från Lantmäteriets karttjänster.

Figur 4. Gluggstorp 1841. Kartan är hämtad från Lantmäteriets karttjänst för historiska kartor.

Figur 5. Gluggstorp idag. Betesmarken syns kring Råån. Kartan är hämtad från Lantmäteriets karttjänster.

2.2 Sammanställning av arter

Detta projekt är baserat på alla kända inventeringar av kärlväxter som gjorts i Småryd och i Gluggstorp från sent 1800-tal till år 2017. Jag började med att sammanställa artlistor från denna tidsperiod för båda områden separat, dessa listor matchades sedan mot en artlista utformad för att ge indikatorvärden för arters specifika förhållanden och krav kopplade till olika miljöfaktorer. Listan med arter och tillhörande värden är hämtad från en studie av Tyler et al. (2018), där man använde värdena för att undersöka hur floran i Skåne påverkats av olika miljöförändringar i landskapet. Efter att jag matchat mina artlistor med artlistan med värden var antalet arter för Småryd totalt 330 och för Gluggstorp totalt 367.

För att få en tydligare bild av hur floran och i sin tur miljön ändrats, grupperade jag ihop datan för alla år då inventeringarna utförts till två olika tidsperioder. Där valde jag som utgångspunkt att fokusera på perioden innan 1970-talet och perioden efter 1970-talet, eftersom det var kring mitten av 1900-talet som de mest drastiska förändringarna i odlingslandskapet inträffade. Hur jag grupperade åren för de olika områdena berodde också på vilka år som inventeringarna utförts, då detta skilde sig mellan de två områdena. Tidsindelningen för Småryd blev år 1907 till 1947 och år 1983 till 2017, och för Gluggstorp år 1880 till 1964 och år 1983 till 2016. Ytterligare en anledning för denna indelning var att det blev någorlunda jämlika datamängd med liknande antal funna arter innan som efter 1970-talet, vilket ger ett mer tillförlitligt resultat.

2.3 Miljöfaktorer

För att testa om det gick att se miljöförändringar utifrån florans förändringar valde jag ut ett antal faktorer att titta på som går att koppla till jordbruk, nämligen kvävehalt i marken, pollinerande insekter, pH-nivå i marken och hävd. För att ta reda på om det skett förändringar av dessa faktorer jämförde jag växternas indikatorvärden för deras krav på kvävetillgång i marken, deras beroende av pollinatörer, deras krav på pH-värde i marken och deras förhållande till bete eller slåtter (Tyler et al. n.d.). Jag valde också att undersöka om sammansättningen av rödlistade arter förändrats med tiden.

Jag fokuserade på kväve, pollinatörer och pH eftersom fokusområdena gränsar till åkermark som bedrivs på ett sätt som är känt att kunna påverka sådana faktorer. Att undersöka förändringar i arternas förhållande till slåtter eller bete är relevant då det historiskt sett har minskat sedan 1800-talet. Det är även intressant då både slåtter och bete fortfarande bedrivs i båda områden, men har varierat i intensitet under åren. För bevarandet av utrotningshotade arter är det relevant att ta reda på hur många och vilka arter som har funnits på en viss plats, vilka som finns kvar och om det tillkommit nya arter som är rödlistade. Arter som historiskt sett är relativt nyetablerade i Skåne är också värda att uppmärksamma då även nya arter kan ändra förutsättningarna för de inhemska växtarterna.

För att göra det enklare att se förändringar grupperade jag indikatorvärdena för de olika faktorerna i färre grupper än i originalundersökningen av Tyler et al. (2018). Krav på kvävetillgång delades upp i tre olika grupper, från arter med krav på låg kvävetillgång i marken, till krav på måttlig kvävetillgång och slutligen krav på hög kvävetillgång. Beroende av pollinerande insekter delade jag upp i två grupper, där ena gruppen bestod av arter som i huvudsak inte har behov av pollinatörer, och den andra gruppen bestod av arter som

pollineras av insekter. Vilka pH-värden arterna kan leva i delade jag också upp i två grupper, där ena gruppen bestod av arten vars krav är att markens pH-värde är under 5,5, och den andra gruppen av arter som kräver ett pH-värde på 5,5 eller mer. Arternas förhållande till bete eller slätter delade jag in i två grupper, med arter som missgynnas av slätter eller bete, och arter som gynnas av slätter eller bete.

Därefter testade jag hur fördelningen av arter med olika levnadskrav hade ändrat sig mellan perioderna före och efter 1970-talet. Detta gjorde jag med hjälp av χ^2 -test utförda i SPSS (IBM SPSS Statistics, version 24.0). Jag gjorde detta för varje område separat, men även för de två områdena sammanslagna till ett enda stort dataset. För de rödlistade arterna gjorde jag en enkel jämförelse där jag plockade ut alla rödlistade arter från varje område. Detta gjorde jag för tidsperioderna 1907-1947, 1983-1992, 1993-1999 samt 2000-2017 i Småryd och för 1880-1964, 1983-1989, 1990-2000 samt 2001-2016 i Gluggstorp. Jag jämförde sedan hur många och vilka rödlistade arter som hade försvunnit och tillkommit till områdena under dessa tidsperioder. På liknande sätt plockade jag även ut arter som etablerat sig i Skåne efter 1749 och listade dessa.

3. Resultat

3.1 Småryd

Analysen av växternas krav på kvävetillgång i Småryd visade att andelen arter med krav på lägre kvävetillgång har minskat, medan andelen av de arter som har krav på högre kvävetillgång har ökat (fig. 6a; $\chi^2 = 9,489$, $df = 2$, $p = 0,009$). Även andelen växter som är beroende av pollination av insekter visade sig ha minskat under perioden efter 1970-talet, och istället har det blivit en större andel växter på platsen som inte är beroende av att bli pollinerade av insekter (fig. 6b; $\chi^2 = 6,700$, $df = 1$, $p = 0,011$). Andelen växter med krav på lågt pH-värde i marken och andelen växter med krav på högre pH-värde i marken skiljer sig inte mellan tidsperioderna (fig. 6c; $\chi^2 = 0,107$, $df = 1$, $p = 0,829$). Det var inte heller någon skillnad i andelen hävdberoende växter och de som inte kräver hävd mellan perioderna (fig. 6d; $\chi^2 = 0,531$, $df = 1$, $p = 0,508$).

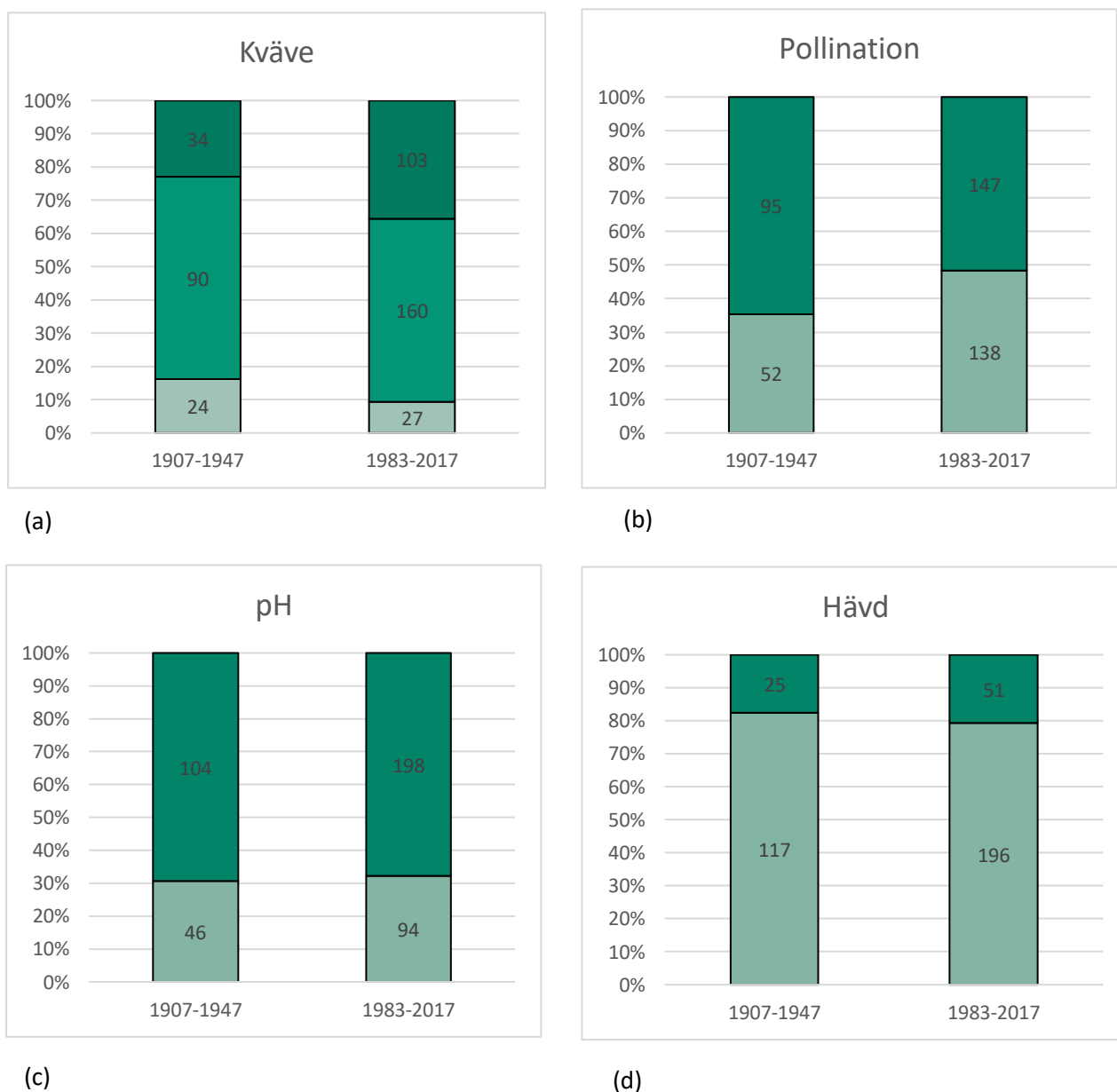
3.2 Gluggstorp

Analysen av växternas krav på kvävetillgång i Gluggstorp visade inte på någon skillnad i andel arter som har höga respektive låga krav på kväve mellan perioden före och perioden efter 1970 (fig. 7 a; $\chi^2 = 0,008$, $df = 2$, $p = 0,996$). Inte heller andelen av arter som är beroende av pollinerande insekter och som pollineras på annat sätt skilde sig märkvärt mellan de två perioderna (fig. 7b; $\chi^2 = 0,114$, $df = 1$, $p = 0,736$). Det gick inte heller att finna någon skillnad mellan andelen arter som kväver lågt pH-värde i marken och de som kräver högt pH-värde (fig. 7c; $\chi^2 = 0,444$, $df = 1$, $p = 0,505$). Slutligen visade inte analysen av växternas hävdberoende någon indikation på ökning eller minskning mellan grupperna av hävdgynnande eller icke-hävdberoende arter (fig. fd; $\chi^2 = 0,959$, $df = 1$, $p = 0,328$).

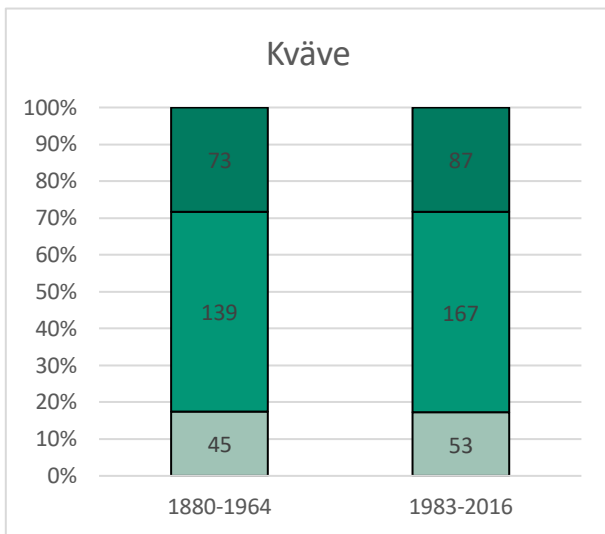

3.3 Småryd och Gluggstorp

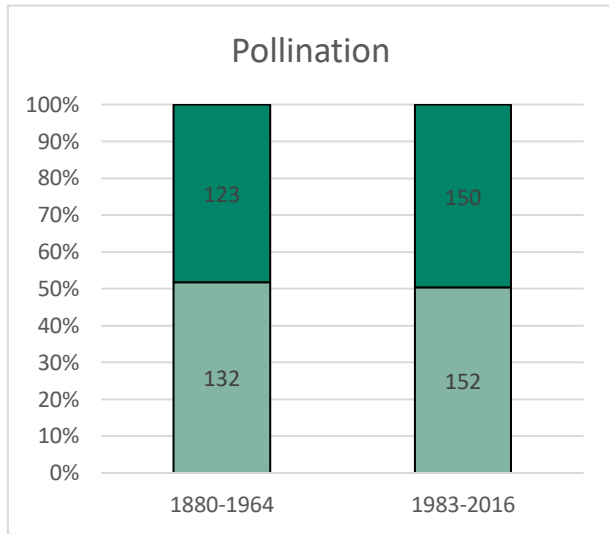
Vid kombination av arterna i Småryd och i Gluggstorp visade analysen av krav på kvävetillgång i marken att andelen arter med krav på högre kvävetillgång och andelen med krav på lägre kvävetillgång varken har ökat eller minskat (fig. 8a; $\chi^2 = 2,532$, $df = 2$, $p = 0,282$). Andelen växtarter beroende av pollinerande insekter skilde sig inte från andelen som inte behöver insekter för pollination (fig. 8b; $\chi^2 = 0,346$, $df = 1$, $p = 0,556$). För de två områdena tillsammans kunde man inte heller se någon skillnad mellan grupperna av arter som kräver högt respektive lågt pH-värde (fig. 8c; $\chi^2 = 1,460$, $df = 1$, $p = 0,227$). Analys av hävdberoende visade ingen skillnad mellan de båda grupperna av arter under perioderna (fig. 8d; $\chi^2 = 1,114$, $df = 1$, $p = 0,291$).

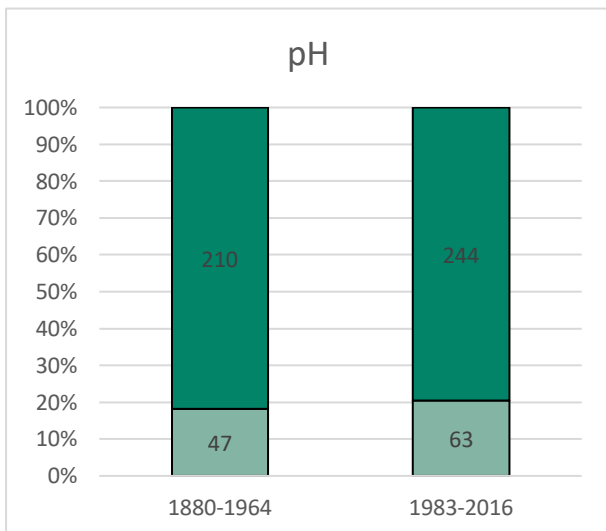
Figur 6. Småryds kärnväxters krav på kvävetillgång, pollinatörberoende, krav på pH och förhållande till slåtter och hävd. (a) Andel arter som kräver låg kvävetillgång i marken representeras av ljusgrönt, andel arter som kräver måttlig kvävetillgång i marken visas med lite mörkare grönt, andel arter som kräver hög kvävetillgång i marken visas med mörkgrönt. (b) Andel arter som är beroende av pollinerande insekter visas med ljusgrönt, andel arter som inte är beroende av pollinatörer visas med mörkgrönt. (c) Andel arter som kräver $pH < 5,5$ i marken visas med ljusgrönt, arter som kräver $pH \geq 5,5$ visas med mörkgrönt. (d) Andel arter som missgynnas av hävd visas med ljusgrönt, andel arter som gynnas av hävd visas med mörkgrönt. Antalet arter för varje del är angivet i staplarna.

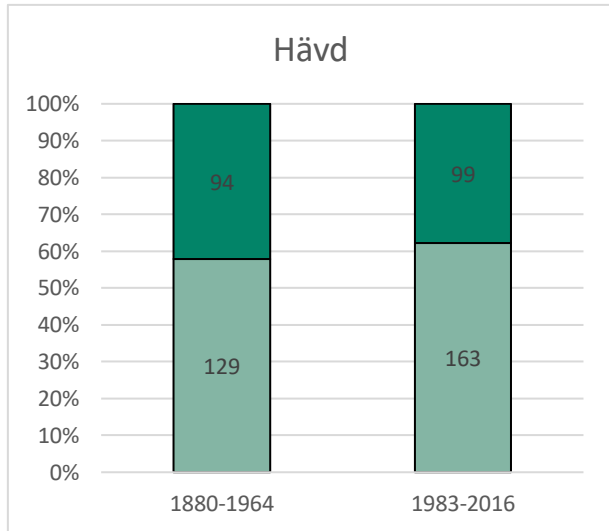
(a)

(b)

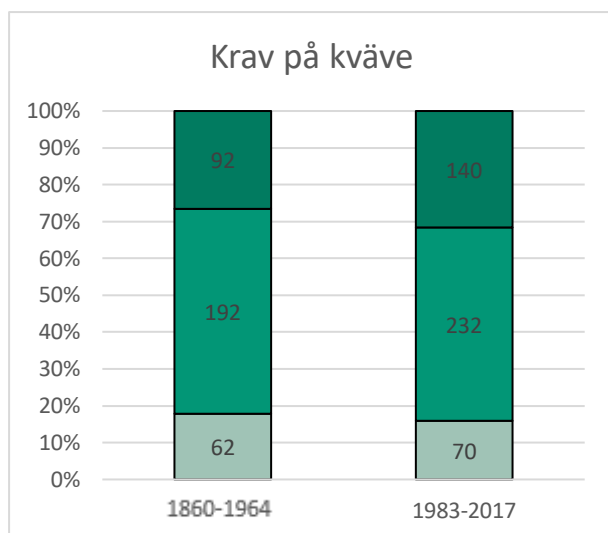

(c)

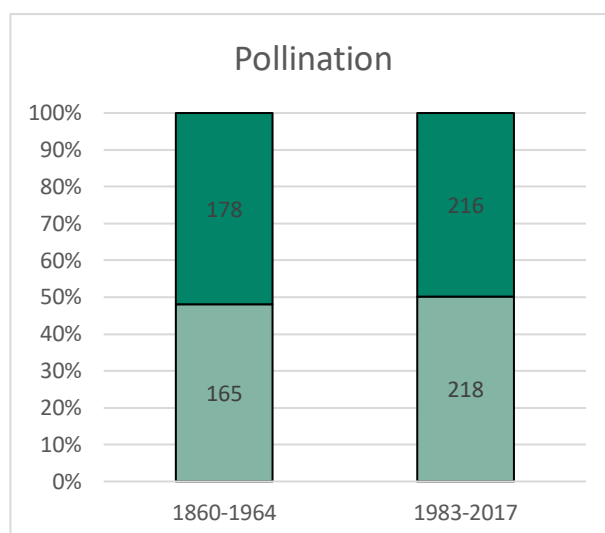

(d)

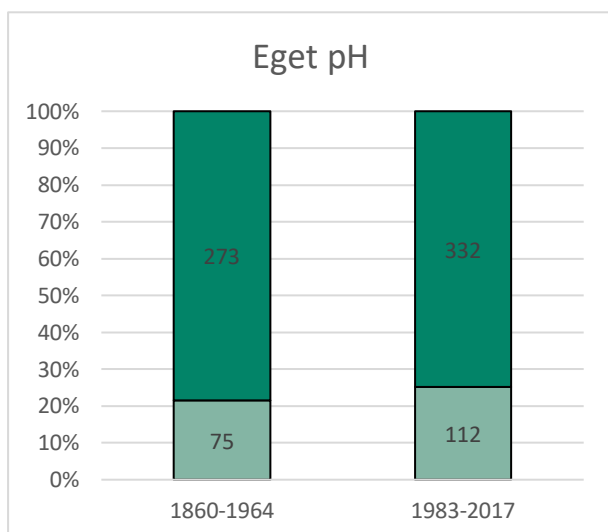
Figur 7. Gluggstorps kärlväxters levnadskrav. (a) Andel arter som kräver låg kvävetillgång i marken representeras av ljusgrönt, andel arter som kräver måttlig kvävetillgång i marken visas med lite mörkare grönt, andel arter som kräver hög kvävetillgång i marken visas med mörkgrönt. (b) Andel arter som är beroende av pollinerande insekter visas med ljusgrönt, andel arter som inte är beroende av pollinatörer visas med mörkgrönt. (c) Andel arter som kräver pH < 5,5 i marken visas med ljusgrönt, arter som kräver pH ≥ 5,5 i marken visas med mörkgrönt. (d) Andel arter som missgynnas av hävd visas med ljusgrönt, andel arter som gynnas av hävd visas med mörkgrönt. Antalet arter för varje del är angivet i staplarna.

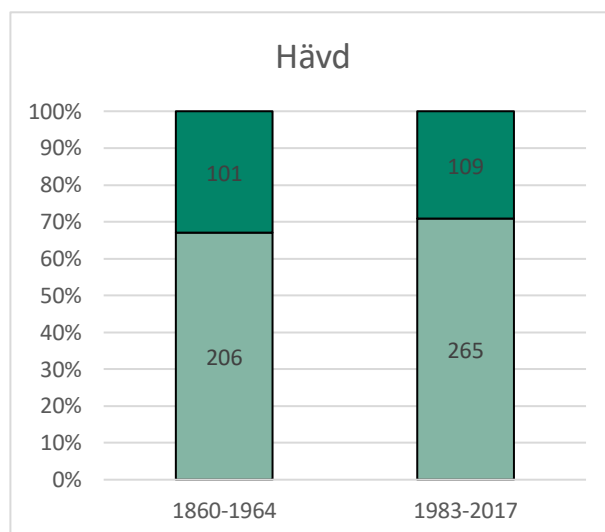
(a)

(b)

(c)

(d)

Figur 8. Småryds och Gluggstorps kärlväxters levnadskrav tillsammans. (a) Andel arter som kräver låg kvävetillgång i marken representeras av ljusgrönt, andel arter som kräver måttlig kvävetillgång i marken visas med lite mörkare grönt, andel arter som kräver hög kvävetillgång i marken visas med mörkgrönt. (b) Andel arter som är beroende av pollinerande insekter visas med ljusgrönt, andel arter som inte är beroende av pollinatörer visas med mörkgrönt. (c) Andel arter som kräver $pH < 5,5$ i marken visas med ljusgrönt, arter som kräver $pH \geq 5,5$ i marken visas med mörkgrönt. (d) Andel arter som missgynnas av hävd visas med ljusgrönt, andel arter som gynnas av hävd visas med mörkgrönt. Antalet arter för varje del är angivet i staplarna.

3.4 Rödlistade arter

I Smårydsområdet har det gått att finna totalt åtta stycken rödlistade kärlväxtarter mellan 1907 och 2017. Två av dessa arter försvann från området redan innan 1947, klasefibbla *Crepis praemorsa* och skogssvingel *Drymochloa sylvatica*. En av arterna har inte hittats sedan 1990-talet, skogsalm *Ulmus glabra*, och en art är ny för platsen och hittades för första gången under 2000-talet, åkerkösa *Apera spica-venti* (tabell 1.).

För området Gluggstorp har det mellan 1880 och 2016 hittats totalt 18 arter som idag är rödlistade, varav fem arter inte hittats efter år 1965, nämligen hartmanstarr *Carex hartmanii*, storgröe *Poa remota*, toppjungfrulin *Polygala comosa*, majviva *Primula farinosa* och åkerskära *Stachys arvensis*. Ytterligare två arter, stallört *Ononis spinosa subsp. hircina* och skogsalm *Ulmus glabra*, har varit försvunna från området sedan 1990-talet. Dock har även en rödlistad art, ängsskära *Serratula tinctoria*, tillkommit sedan 1990-talet (tabell 2.).

Tabell 1. Samtliga rödlistade arter i Småryd. Arterna är markerade med ett X under de perioder de hittats i området och "sista år" står för det sista året arten hittats

Artnamn		1907- 1947	1983- 1992	1993- 1999	2000- 2017	Sista år
<i>Adoxa moschatellina</i>	Desmeknopp	X	X	X	X	2001
<i>Apera spica-venti</i>	Åkerkösa				X	2011
<i>Corydalis cava</i>	Hålnunneört		X	X	X	2012
<i>Crepis praemorsa</i>	Klasefibbla	X				1921
<i>Drymochloa sylvatica</i>	Skogssvingel	X				1921
<i>Fraxinus excelsior</i>	Ask	X	X	X	X	2016
<i>Serratula tinctoria</i>	Ängsskära	X	X	X	X	2008
<i>Ulmus glabra</i>	Skogsalm	X	X	X		1998
Totalt		6	5	5	5	

Tabell 2. Samtliga rödlistade arter i Gluggstorp. Arterna är markerade med ett X under de perioder de hittats i området och "sista år" står för det sista året arten hittats

Artnamn		1880- 1964	1983- 1989	1990- 2000	2001- 2016	Sista år
<i>Blysmus compressus</i>	Plattsäv	X	X		X	2016
<i>Carex hartmanii</i>	Hartmansstarr	X				1890
<i>Carex hostiana</i>	Ängsstarr	X		X	X	2014
<i>Carex pulicaris</i>	Loppstarr		X	X	X	2016
<i>Cirsium acaule</i>	Jordtistel	X	X	X	X	2016
<i>Crepis praemorsa</i>	Klasefibbla	X	X	X	X	2009
<i>Fraxinus excelsior</i>	Ask	X	X	X	X	2016
<i>Geranium palustre</i>	Kärnäva		X	X	X	2012
<i>Leontodon hispidus</i>	Sommarfibbla	X		X	X	2012
<i>Ononis spinosa subsp. hircina</i>	Stallört	X	X	X		1990
<i>Pimpinella major</i>	Stor bockrot	X	X	X	X	2016
<i>Poa remota</i>	Storgröe	X				1962
<i>Polygala comosa</i>	Toppjungfrulin	X				1938
<i>Primula farinosa</i>	Majviva	X				1962
<i>Serratula tinctoria</i>	Ängsskära			X	X	2010
<i>Stachys arvensis</i>	Åkersyska	X				1963
<i>Thymus serpyllum</i>	Backtimjan	X	X	X	X	2016
<i>Ulmus glabra</i>	Skogsalm	X	X	X		1994
Totalt		15	10	12	11	

4. Diskussion

4.1 Småryd

I Småryd visade det sig att andelen växtarter som kräver högre tillgång på kväve i marken har ökat, medan andelen arter som kräver lägre kvävetillgång i marken minskat (fig. 6). Detta tyder på att det skett en förändring av just kvävetillgången i marken och att det på senare tid blivit högre kvävehalt i området. Detta kan som tidigare nämnt bero på att kringliggande jordbruksmark blivit behandlad med till exempel konstgödsel, vilket innehåller kväve som sprids ut över åkermarken och sedan vidare till kringliggande områden. Den ökade halten kväve i marken kan även bero på andra faktorer, så som nedfall med regn eller en ökning av kvarliggande växtdelar på marken (Leary et al. 2014; McDonough & Watmough 2014). Det sistnämnda kan vara en möjlighet då till exempel de ytor som slåtrades förut slutade slåstras en bit in på 1900-talet och växtdelarna som förut togs om hand som hö kanske istället blev kvar på marken.

Andelen växter som är beroende av pollinerande insekter har minskat från perioden innan 1970-talet till perioden efter och fram till idag. Istället har andelen arter som inte nödvändigtvis behöver insekter för pollinering ökat (fig. 6). En förklaring till detta kan vara

att mängden pollinerande insekter har minskat i landskapet, vilket gjort att de växter som inte är beroende av insekter konkurrerat ut delar av de pollinatörberoende växtarterna (Clough et al. 2014; Wiegmann & Waller 2006; Biesmeijer et al. 2006). Pollinatörerna kan som känt ha minskat av det moderna jordbruket som bedrivs i området (Macdonald et al. 2015; Clough et al. 2014). Jordbrukslandskapet är ofta homogent med ett fåtal olika växtarter som odlas (Meyer et al. 2013), vilket inte är tillräckligt för att hålla så stora mängder insekter vid liv som tidigare. Också bekämpningsmedel mot skadeinsekter som man använder i jordbruket dödar andra insekter som bin och fjärilar som är viktiga pollinatörer (Evans et al. 2018).

Naturområden i odlingslandskapet hjälper till att balansera upp negativa effekter från jordbruket, till exempel är pollinerande insekter starkt beroende av att det finns fungerande ekosystem och habitat (Macdonald et al. 2015). När de naturliga områdenas ekosystem påverkas negativt, så minskar även deras förmåga att bibehålla en stor biologisk mångfald och att tillgodose ekosystemtjänster. En minskning av pollinerande insekter kan till exempel påverka pollineringen av den mat vi odlar.

Andelen arter som trivs i högt respektive lågt pH-värde (<5,5) har inte förändrats märkvärt i Småryd mellan de två perioderna (fig. 6). Det ser på figuren ut att vara en trend för att andelen arter som trivs i lågt pH har ökat en del sedan innan 1970-talet. Detta kan dock vara en naturlig variation eftersom resultatet inte är signifikant. Annars kan detta innebära att det är lägre pH-värde i marken nu än det varit tidigare.

Andelen arter som gynnas eller missgynnas av hävd hade heller inte förändrats märkvärt i Småryd mellan perioderna, men med en svagt synlig trend åt att andelen växter som missgynnas av hävd minskat (fig. 6). Det skiljer sig från den normala trenden som i landskap som Skåne brukar vara att hävdgynnande arter minskar i och med att det förekommer mindre bete och slätter idag (Emanuelsson, et al., 2002). Detta skulle kunna ha sin förklaring i hur marken sköts, då det idag förekommer slätter i området efter en tids igenväxning av den gamla slättermarken. Det är då rimligt att hävdgynnande arter kan ha börjat öka i frekvens igen, medan arter missgynnade av hävd minskar.

I Småryd hade totalt tre av åtta rödlistade växtarter försvunnit från området och en rödlistad art har tillkommit på senare år (tabell 1). Klasefibbla och skogssvingel är de två arterna som inte längre hittas i Småryd. Klasefibbla är klassad som nära hotad och har under de 30 senaste åren minskat kraftigt, troligtvis på grund av igenväxning och minskande hävd (ArtDatabanken, 2015a). det kan då vara möjligt att arten försvann från området någon gång under tiden då Småryds slättermark var under igenväxning.

Skogssvingel klassas som sårbar och är också en art som minskar (ArtDatabanken, 2015b). Skogssvingel växer ofta i skogsmark och därav är det största troliga hotet och anledningen till minskningen av arten markbearbetning av skogsmark (ArtDatabanken, 2015b). Skogssvingeln försvann tidigt från Småryd, innan området blev naturreservat. Arten kan då ha försvunnit någon gång i samband med att man avverkat eller planterat skog i området. Skogsalmen som inte noterats sedan 1990-talet är klassad som akut hotad, vilket är en konsekvens av almsjukan (ArtDatabanken, 2015c).

Den enda rödlistade arter som är ny för området sedan 2000-talet är åkerkösa, klassad som nära hotad, som under det senaste årtiondet minskat i Sverige och beräknas fortsätta minska i förekomst (ArtDatabanken, 2015d). Ett av de starkaste hoten mot åkerkösa är ökad näringsbelastning (ArtDatabanken, 2015d), men trots att kvävetillgången i Småryd verkar ha

ökat så har alltså arten lyckats växa i området. Åkerkösa har dock endast noterats i Småryd år 2011, vilket kanske inte gör att man kan räkna det som att arten etablerat sig.

4.2 Gluggstorp

För Gluggstorp gick det inte att se några skillnader mellan andelen arter som kräver låg tillgång på kväve i marken och de som kräver hög kvävetillgång (fig.7). I figuren kan man se att andelarna är relativt oförändrade mellan perioderna, vilket tyder på att markens kvävehalt inte förändrats, alternativt har inte florans på platsen hunnit förändras i takt med miljön. Detta resultat kan vara lite förvånande i och med att delar av Gluggstorp består av ett kärr och därmed skulle kunna fungera som avrinningsområde till närliggande marker. Också växternas krav på pollinerande insekter visade inte på några förändringar mellan perioderna (fig. 7). Båda grupper verkar oförändrade och jämlika med ungefär hälften av arterna som är beroende av pollinatörer och hälften som klarar sig utan insektspollinering. Enligt detta resultat skulle det betyda att de pollinerande insekterna i området varken minskat eller ökat. Inte heller växternas krav på pH-värde i marken visade på någon skillnad mellan perioderna (fig 7). Det verkar alltså som att kringliggande jordbruksmarker inte har haft någon större påverkan på Gluggstorpområdet.

Det gick inte heller att se några märkbara skillnader mellan andel arter som gynnas av hävd och som missgynnas av hävd mellan de två perioderna (fig. 7). Man kan å andra sidan ana en trend där andel arter som missgynnas av hävd har ökat i förhållande till arter som gynnas av hävd som då istället har minskat. Om detta stämmer betyder det att det idag kan finnas mindre andel hävdgynnande växtarter på platsen än det gjorde innan 1970-talet, vilket skulle kunna bero på att det helt enkelt förekommer mindre aktivitet på platsen än det gjorde förr, i detta fall kan det vara betet som minskat eftersom det varit just betesmark i Gluggstorp en längre tid tillbaka. Det kan också bero på att typen av betesdjur ändrats.

I Gluggstorp har sju av 18 rödlistade arter försvunnit (tabell 2), däribland hartmanstarr, toppjungfrulin, åkersyska och stallört som alla är klassade som sårbara (ArtDatabanken, 2015e; ArtDatabanken, 2015f; ArtDatabanken, 2015g; ArtDatabanken, 2015h). Både stallört, toppjungfrulin och hartmanstarr hotas av igenväxning av betesmarker samt näringstillförsel till marken (ArtDatabanken, 2015g; ArtDatabanken, 2015f; ArtDatabanken, 2015h). Åkersyskan som växer i jordbrukslandskapet hotas till störst del av bekämpningsmedel i jordbruket samt tillförseln av näringsämnen (ArtDatabanken, 2015e). Storgröe och majviva som också försvunnit från Gluggstorp klassas som nära hotad (ArtDatabanken, 2015i; ArtDatabanken, 2015j). Majviva har hotats som många av de andra försvunna arterna i Gluggstorp av näringstillförsel och igenväxning, medan storgröe främst påverkas av torrläggning av dess habitat (ArtDatabanken, 2015i; ArtDatabanken, 2015j). Skogsalmen har som i Småryd även försvunnit från Gluggstorp, vilket bör bero på almsjukan.

Trots att inte mina resultat visade på varken signifikant minskad hävd eller ökat näringstillförsel i form av kväve har alltså dessa arter försvunnit från området, men detta kan även bero på annat än hoten som uppmärksammats här. Alternativt kan det bero på att igenväxning och näringstillförsel lokalt kan ha påverkat vissa delar av Gluggstorp mer än andra. Ängsskära hittades första gången 1993 i Gluggstorp och har därefter noterats ett flertal gånger. Arten är klassad som nära hotad där den största anledningen till detta är både

igenväxning men även intensivt bete (ArtDatabanken, 2015k). I Gluggstorp tycks arten ha funnit ett bra habitat för etablering.

4.3 Gluggstorp och Småryd

Vid en sammanslagning av de två områdena så visar resultaten inte på några märkbara skillnader för arternas förhållning till de olika miljöfaktorerna mellan de olika perioderna (fig. 8). Ska man då göra en överskådlig analys av miljön i dessa två områden, som är några av de mest artrika i kommunen, så visar det att inget verkar ha hänt från innan 1970-talet och till perioden efter, trots att resultaten för Småryd enskilt visade på förändringar av kvävetillgång och pollinatörer. Det verkar därför som att det bästa är att analysera områden separat, för att kunna urskilja de skillnader som finns. Vid sammanslagningen är då Gluggstorps väldigt jämna fördelningar antagligen anledningen till att resultaten för Gluggstorp och Småryd tillsammans inte visar på förändringar. Gluggstorp kanske har en bra resistans mot förändringar i landskapet, alltså att områdets ekosystem och organismerna som lever där klarar att stå emot störningar i miljön (Carnwath & Nelson 2017).

4.4 Slutsatser

Den största faktorn som spelar in för resultaten av min analys var materialet jag använde för att räkna ut andelarna av de olika växttyperna, alltså de inventeringar som gjorts sedan 1800-talet. Ett potentiellt problem med att använda sig av så många olika inventeringar från en så stor tidsperiod är att inventeringarna kanske inte alltid är gjorda på ett konsekvent sätt från gång till gång. Till exempel var antalet funna arter väldigt varierande från år till år, detsamma gäller antalet artgrupper som också varierade mycket mellan många av de olika inventeringstillfällena. Inventeringarna har även utförts av många olika personer och antagligen med olika stor noggrannhet, vilket inte är så konstigt de sträcker sig från sent 1800-tal till år 2017. Vill man i framtiden fortsätta göra sådana här jämförelser kan det då bli bättre om inventeringarna man gör och använder sig av är metodiskt gjorda och beskrivna så att de kan jämföras.

Även indelningen av åren då inventeringarna gjorts är något som kan påverka resultaten, till exempel hur stora intervall man ska använda och vid vilka år man ska sätta gräns för en ny period. Jag testade flera olika alternativa grupperingar av åren för att kontrollera att resultaten skulle bli likvärdiga, oberoende av hur jag grupperade åren, så länge det var en ungefärligt lika datamängd i varje grupp. Trots möjliga felkällor har jag lyckats komma fram till resultat som uppnår målet med uppsatsen, tack vare att det faktiskt finns inventeringar från båda fokusområden som sträcker sig långt tillbaka i tiden. Även om material som dessa inventeringar möjligen inte är konsekvent gjorda, så bör en sammanställning likt den jag gjort ge ett realistiskt resultat som stämmer överens med verkligheten.

Fast att närliggande jordbruk blivit allt mer intensivt, framförallt under det senaste århundradet, har det i stort sett inte skett så dramatiska floraförändringar i områdena Småryd och Gluggstorp från sent 1800-tal. I Gluggstorp har det inte skett några större förändringar av markmiljön när det kommer till varken kvävehalt eller pH-värde. Inte heller antalet pollinatörer har ändrats markant och hävdgynnande växtarter håller sig på en stabil nivå. I Småryd ser det markbundna kvävet ut att ha ökat på senare tid och pollinerande insekter

verkar ha minskat i området, då det efter 1970-telet är en mindre andel pollinatörberoende växtarter på platsen.

Analys likt denna kan i framtiden fortsätta göras och utvecklas för att kontinuerligt se på ett översiktligt sätt om miljön naturområden i kommunen förändras. På så sätt kan man lätt upptäcka och försöka åtgärda negativ påverkan. Detta är alltså ett sätt att genom florainventering enkelt ta reda på exakt vilken miljöfaktor som har ändrat sig. Exempelvis skulle det vara intressant att göra om samma analyser, men med ett tätare årsintervall och närmare nutid. Det kan också vara intressant att undersöka miljön på fler platser som är viktiga för ovanliga arter och för biodiversiteten, men som inte har något formellt skydd, just för att utvärdera vilka förändringar som sker och om man skulle behöva göra vissa åtgärder för att inte dessa platser ska förlora sitt värde.

Referenser

- Almstedt Jansson, M., Ebenhard, T. & De Jong, J., 2011. Naturvårdskedjan - för en effektiv naturvård. CBM:s skriftserie 48 ed. Uppsala: Centrum för biologisk mångfald, Sveriges lantbruksuniversitet.
- ArtDatabanken, 2015a. *Crepis praemorsa* - klasefibbla.
[<https://artfakta.artdatabanken.se/taxon/220103>]. 25 4 2018.
- ArtDatabanken, 2015b. *Drymochloa sylvatica* - skogssvingel.
[<https://artfakta.artdatabanken.se/taxon/643>] 25 4 2018.
- ArtDatabanken, 2015c. *Umnus glabra* - skogsalm.
[<https://artfakta.artdatabanken.se/taxon/223246>] 29 4 2018.
- ArtDatabanken, 2015d. *Apera spica-venti* - kösa.
[<https://artfakta.artdatabanken.se/taxon/222223>] 29 4 2018.
- ArtDatabanken, 2015e. *Stachys arvensis* - åkersyska.
[<https://artfakta.artdatabanken.se/taxon/1523>] 29 04 2018.
- ArtDatabanken, 2015f. *Polygala comosa* - toppjungfrulin.
[<https://artfakta.artdatabanken.se/taxon/1262>] 29 04 2018.
- ArtDatabanken, 2015g. *Carex hartmanii* - hartmanstarr.
[<https://artfakta.artdatabanken.se/taxon/259>] 29 04 2018.
- ArtDatabanken, 2015h. *Ononis spinosa subsp. hircina* - stallört.
[<https://artfakta.artdatabanken.se/taxon/224145>] 29 04 2018.
- ArtDatabanken, 2015i. *Primula farinosa* - majviva.
[<https://artfakta.artdatabanken.se/taxon/221137>] 29 04 2018.
- ArtDatabanken, 2015j. *Poa remota* - storgröe.
[<https://artfakta.artdatabanken.se/taxon/1256>] 29 04 2018.
- ArtDatabanken, 2015k. *Serratula tinctoria* - ängsskära.
[<https://artfakta.artdatabanken.se/taxon/220320>] 29 04 2018.
- Bengtsson, F., 2005. *Skötselplan för Småryds naturreservat*, Helsingborg.

- Biesmeijer, J.C., Roberts, S. P. M., Reemer, M., Ohlemüller, R., Edwards, M., Peeters, T., Schaffers, A. P., Potts, S. G., Kleukers, R., Thomas, C. D., Settele, J. & Kunin, W. E. 2006. Parallel Declines in Pollinators and Insect-Pollinated Plants in Britain and the Netherlands. *Science*, 313(5785), pp.351–354. Available at: <http://www.sciencemag.org/cgi/doi/10.1126/science.1127863>.
- Carnwath, G. & Nelson, C., 2017. Effects of biotic and abiotic factors on resistance versus resilience of Douglas fir to drought. *PLoS ONE*, 12(10), pp.1–20.
- Clough, Y., Ekroos, J., Báldi, A., Batáry, P., Bommarco, R., Gross, N., Holzschuh, A., Hopfenmüller, S., Knop, E., Kuussaari, M., Lindborg, R., Marini, L., Öckinger, E., Potts, S. G., Pöyry, J., PM Roberts, S., Steffan-Dewenter, I. & G Smith, H. 2014. Density of insect-pollinated grassland plants decreases with increasing surrounding land-use intensity. *Ecology Letters*, 17(9), pp.1168–1177.
- Dänhardt, J., Hedlund, K., Birkenhofer, K., Bracht Jörgensen, H., Brady, M., Brönmark, C., Lindström, S., Nilsson, L., Olsson, O., Rundlöf, M., Stjernman, M. & G Smith, H. 2013. Ekosystemtjänster i det skånska jordbrukslandskapet, CEC Syntes Nr 1. Centrum för miljö- och klimatforskning, Lunds universitet. ISBN 978-91-981577-0-3: 90 pp.
- Emanuelsson, U., Bergendorff, C., Billqvist, M., Carlsson, B. & Lewan N. 2002. Det skånska kulturlandskapet. Lund: Naturskyddsföreningen i Skåne. 349.
- Evans, A.N., Llanos, J. E.M., Kunin, W. E. & Evison, S. E.F. 2018. Indirect effects of agricultural pesticide use on parasite prevalence in wild pollinators. *Agriculture, Ecosystems & Environment*, 258(February), pp.40–48. Available at: <http://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0167880918300665>.
- Fredh, D., Broström, A., Zillén, L., Mazier, F., Rundgren, M. & Lagerås, P. 2012. Floristic diversity in the transition from traditional to modern. *Veget Hist Archaeobot*, 21, pp.439–452.
- Jungskär, M., Narvelo, W., Cvitan Trellman, A., Andersson, C., Müller, B., Fransson, E. 2018. *Ottarp*, Helsingborg.
- Leary, M.O., Rehm, G. & Schmitt, M., 2014. Understanding nitrogen in soils. *Understanding nitrogen in soils : Nitrogen : Nutrient Management : Agriculture : University of Minnesota Extension*, (Revised), pp.1–5. Available at: <http://www.extension.umn.edu/agriculture/nutrient-management/nitrogen/understanding-nitrogen-in-soils/>.
- Cui, Q.Y., Gaillard, M.J., Lemdahl, G., Stenberg, L., Sugita, S. & Zernova, G. 2014. Historical land-use and landscape change in southern Sweden and implications for present and future biodiversity. *Ecology and Evolution* 2014; 4(18), pp. 3555– 3570.
- Länsstyrelsen.se, *Helsingborgs kommun*
[[http://www.lansstyrelsen.se/skane/SiteCollectionDocuments/Sv/djur-och-natur/hotade-vaxter-och-djur/Vårt arbete med hotade arter/atgardsprogram-for-hotade-arter/Helsingborgskommun.pdf](http://www.lansstyrelsen.se/skane/SiteCollectionDocuments/Sv/djur-och-natur/hotade-vaxter-och-djur/Vårt%20arbete%20med%20hotade%20arter/atgardsprogram-for-hotade-arter/Helsingborgskommun.pdf).] 15 04 2018.
- Macdonald, D.W., Raebel, E.M. & Feber, R.E., 2015. Farming and wildlife: a perspective on a shared future. In D. W. Macdonald & R. E. Feber, eds. *Wildlife Conservation on Farmland Volume 1: Managing for Nature in Lowland Farms*. Oxford University Press, pp. 1–19.
- McDonough, A.M. & Watmough, S.A., 2014. Impacts of nitrogen deposition on herbaceous ground flora and epiphytic foliose lichen species in southern Ontario hardwood forests. *Environmental Pollution*, 196, pp.78–88. Available at: <http://dx.doi.org/10.1016/j.envpol.2014.09.013>.
- Meyer, S., Wesche K., Krause, B. & Leuschner, C. 2013. Dramatic losses of specialist arable plants in Central Germany since the 1950s/60s - a cross-regional analysis. *Diversity and Distributions*, 19(9), pp.1175–1187.

- Mortelliti, A., Amori, G. & Boitani, L., 2010. The role of habitat quality in fragmented landscapes: A conceptual overview and prospectus for future research. *Oecologia*, 163(2), pp.535–547.
- Naturvårdsverket, 2012. *Sammanställd information om ekosystemtjänster*, s.l.: Naturvårdsverket.
- Persson, A.S., Olsson, O., Rundlöf, M. & G Smith, H. 2010. Land use intensity and landscape complexity — Analysis of landscape characteristics in an agricultural region in Southern Sweden. *Agriculture, Ecosystems & Environment*, 136, pp.169–176.
- Robinson, R.A. & Sutherland, W.J., 2002. Post-war changes in arable farming and biodiversity in Great Britain. *Journal of Applied Ecology*, 39, pp.157–176.
- Šimanský, V., Kováčik, P. & Jonczak, J., 2017. The effect of different doses of n fertilization on the parameters of soil organic matter and soil sorption complex. *Journal of Ecological Engineering*, 18(3), pp.104–111.
- Tscharntke, T., Klein, A. M., Kruess, A., Steffan-Dewenter, I. & Thies, C. 2005. Landscape perspectives on agricultural intensification and biodiversity – ecosystem service management. *Ecology Letters*, (8), pp.857–874.
- Tyler, T., Herbertsson, L., Olsson, P.A., Fröberg, L., Olsson, K.A., Svensson, Å. & Olsson, O. 2018. Climate warming and land-use changes drive broad-scale floristic changes in Southern Sweden. *Global Change Biology*, 2018;00:1–15. <https://doi.org/10.1111/gcb.14031>
- Tyler, T. et al., *Supporting Information Climate warming and land-use changes drive broad-scale floristic changes in Southern Sweden*.
- Wiegmann, S.M. & Waller, D.M., 2006. Fifty years of change in northern upland forest understories: Identity and traits of “winner” and “loser” plant species. *Biological Conservation*, 129(1), pp.109–123.

Bilaga 1.

Arter bofasta i Skåne efter 1749

Det totala antalet arter som varit främmande för Skåne innan 1749 och som hittats i Småryd var 14 arter. Samtliga av dessa arter har blivit etablerade i Småryd efter år 1947, enligt inventeringarna från området (tabell 3.). I Gluggstorp har 23 arter som räknas som inkomlingar noterats sedan 1880. Till skillnad från Småryd har dessa arter blivit funna både före och efter 1970-talet, alltså under perioden 1880–1964 och 1983–2016 (tabell 4).

Tabell 1. Samtliga arter som hittats i Småryd som blivit införda av människan och som inte varit bofasta i Skåne förrän efter år 1749. År då de först observerats förvildade i naturen och första år de observerats i Småryd

Artnamn		Första år observerade i naturen	Första år i Småryd
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Tysklönn	1835	2004
<i>Anisantha tectorum</i>	Taklosta	1834	1988
<i>Bromopsis inermis</i>	Foderlosta	1891	1998
<i>Campanula rapunculoides</i>	Knölklocka	1831	1988
<i>Centaurea montana</i>	Bergklint	1933	2004
<i>Chamomilla suaveolens</i>	Gatkamomill	1867	1998
<i>Digitalis purpurea</i>	Fingerborgsblomma	1832	1988
<i>Galanthus nivalis coll.</i>	Snödroppe	1832	1989
<i>Hesperis matronalis</i>	Hesperis	1832	1989
<i>Impatiens parviflora</i>	Blekbalsamin	1861	1984
<i>Medicago sativa ssp. Sativa</i>	Foderlusern	1809	1984
<i>Ornithogalum angustifolium</i>	Morgonstjärna	1769	2000
<i>Sambucus racemose</i>	Druvfläder	1870	1984
<i>Vinca minor</i>	Vintergröna	1870	2017

Tabell 2. Samtliga arter som hittats i Gluggstorp som blivit införda av människan och som inte varit bofasta i Skåne förrän efter år 1749. År då de först observerats förvildade i naturen och första år de observerats i Gluggstorp

Artnamn		Första år observerade i naturen	Första år i Småryd
<i>Anisantha sterilis</i>	Sandlosta	1769	2016
<i>Arabidopsis arenosa</i>	Sandtrav	1813	1962
<i>Cerastium arvense</i>	Fältarv	1650	1945
<i>Chaenorhinum minus</i>	Småsporre	1822	1962
<i>Conyza canadensis</i>	Kanadablinka	1828	1992
<i>Geranium pyrenaicum</i>	Skuggnäva	1828	1962
<i>Impatiens parviflora</i>	Blekbalsamin	1861	1962
<i>Lactuca serriola</i>	Taggsallat	1820	1992

<i>Linaria repens</i>	Strimsporre	1886	1994
<i>Lolium multiflorum</i>	Italienskt rajgräs	1857	1944
<i>Medicago sativa</i>	Foderlusern	1809	1945
<i>Oenothera biennis</i>	Grönt nattljus	1820	1984
<i>Populus balsamifera</i>	Balsampoppel	1846	1990
<i>Populus × canadensis</i>	Kanadapoppel	1851	1990
<i>Prunus cerasus</i>	Surkörsbär	1870	1990
<i>Salix alba</i>	Vitpil	1550	1962
<i>Salix × fragilis</i>	Knäckepil	1749	1962
<i>Salix purpurea</i>	Rödvide	1749	1945
<i>Salix triandra</i>	Mandelpil	1835	1990
<i>Salix viminalis</i>	Korgvide	1749	1984
<i>Senecio viscosus</i>	Klibbkorsört	1835	1962
<i>Symphoricarpos albus</i>	Snöbär	1870	1984
<i>Veronica persica</i>	Trädgårdsveronica	1820	1990

Bilaga 2.

Småryd

Tabell 3. Samtliga arter noterade i Småryd mellan 1907 och 2017.

Vetenskapligt artnamn	Svenskt artnamn
Acer platanoides	skogslönn
Acer pseudoplatanus	tysklönn
Achillea millefolium	röllika
Achillea ptarmica	nysört
Actaea spicata	svart trolldruva
Adoxa moschatellina	desmeknopp
Aegopodium podagraria	kirskål
Agrostis canina	brunven
Agrostis capillaris	rödven
Agrostis gigantea	storven
Agrostis stolonifera	krypven
Alchemilla glabra	glatt daggkåpa
Alchemilla micans	glansdaggkåpa
Alchemilla subcrenata	ängsdaggkåpa
Alisma plantago-aquatica	kranssvalting
Allium oleraceum	backlök
Allium scorodoprasum	skogslök
Allium ursinum	ramslök
Alnus glutinosa	klibbal
Alopecurus geniculatus	kärrkavle
Alopecurus pratensis	ängskavle
Anemone nemorosa	vitsippa
Anemone ranunculoides	gulsippa
Angelica sylvestris	strätta
Anisantha tectorum	taklosta
Anthoxanthum odoratum	sydvårbrodd
Anthriscus sylvestris	hundkäv
Apera spica-venti	åkerkösa
Arabidopsis thaliana	backtrav
Arctium tomentosum	ullig kardborre
Arrhenatherum elatius	knylhavre
Artemisia vulgaris	gråbo
Athyrium filix-femina	majbräken
Avenella flexuosa	kruståtel
Avenula pubescens	luddhavre
Barbarea vulgaris	sommargyllen
Bellis perennis	tusensköna
Betula pendula	vårtbjörk

Betula pubescens	glasbjörk
Bidens tripartita	brunskära
Brachypodium sylvaticum	lundskafting
Briza media	darrgräs
Bromopsis inermis	foderlost
Bromus hordeaceus	luddlost
Calamagrostis canescens	grenrör
Callitriche stagnalis	dikeslånke
Caltha palustris	kabbeleka
Campanula latifolia	hässleklocka
Campanula rapunculoides	knölklocka
Campanula rotundifolia	liten blåklocka
Campanula trachelium	nässelklocka
Capsella bursa-pastoris	lomme
Cardamine pratensis	ängsbräsma
Carex acuta	vasstarr
Carex canescens	gråstarr
Carex demissa	grönstarr
Carex echinata	stjärnstarr
Carex elongata	rankstarr
Carex hirta	grusstarr
Carex leporina	harstarr
Carex montana	lundstarr
Carex nigra	hundstarr
Carex pallescens	blekstarr
Carex pilulifera	pillerstarr
Carex pseudocyperus	slokstarr
Carex remota	skärmstarr
Carex sylvatica	skogsstarr
Carex vesicaria	blåstarr
Carpinus betulus	avenbok
Centaurea jacea	rödclint
Centaurea montana	bergclint
Cerastium fontanum	hönsarv
Chamomilla recutita	kamomill
Chamomilla suaveolens	gatkamomill
Chamaenerion angustifolium	mjölkört
Chenopodium album	svinmålla
Chrysosplenium alternifolium	gullpudra
Cirsium arvense	åkertistel
Cirsium oleraceum	kåltistel
Cirsium palustre	kärtistel
Cirsium vulgare	vägtistel

Comarum palustre	kråklöver
Convallaria majalis	liljekonvalj
Cornus sanguinea	skogskornell
Corydalis cava	hålnunneört
Corydalis intermedia	smånunneört
Corylus avellana	hassel
Crataegus laevigata	rundhagtorn
Crepis paludosa	kärrfibbla
Crepis praemorsa	klasefibbla
Cynosurus cristatus	kamäxing
Dactylis glomerata	hundäxing
Dactylis polygama	lundäxing
Dactylorhiza maculata subsp. fuchsii	skogsnycklar
Daphne mezereum	tibast
Deschampsia cespitosa	tuvtåtel
Digitalis purpurea	fingerborgsblomma
Draba verna	nagelört
Drymochloa sylvatica	skogssvingel
Dryopteris carthusiana	skogsbräken
Dryopteris dilatata	lundbräken
Dryopteris filix-mas	träjon
Echium vulgare	blåeld
Elymus caninus	lundelm
Elytrigia repens	kvickrot
Epilobium hirsutum	rosendunört
Epilobium lamyi	grådunört
Epilobium montanum	bergdunört
Epilobium roseum	grendunört
Epipactis helleborine	skogsknipprot
Equisetum arvense	åkerfräken
Equisetum hyemale	skavfräken
Equisetum palustre	kärrfräken
Equisetum pratense	ängsfräken
Equisetum sylvaticum	skogsfräken
Euonymus europaeus	benved
Eupatorium cannabinum	hampflockel
Euphorbia helioscopia	revormstörel
Euphorbia peplus	rävtörel
Fagus sylvatica	bok
Festuca rubra	rödsvingel
Filago vulgaris	klotullört
Filipendula ulmaria	älggräs
Fragaria vesca	smultron

Frangula alnus	brakved
Fraxinus excelsior	ask
Gagea lutea	vårlök
Gagea spathacea	lundvårlök
Galanthus nivalis	snödroppe
Galeopsis bifida	toppdån
Galium aparine	snärjmåra
Galium boreale	vitmåra
Galium palustre	vattenmåra
Galium saxatile	stenmåra
Geranium dissectum	fliknäva
Geranium robertianum	stinknäva
Geranium sylvaticum	midsommarblomster
Geum rivale	humleblomster
Geum rivale × urbanum	
Geum urbanum	nejlikrot
Glyceria fluitans	mannagräs
Glyceria notata	skånskt mannagräs
Gnaphalium uliginosum	sumpnoppa
Gymnocarpium dryopteris	ekbräken
Hedera helix	murgröna
Hepatica nobilis	blåsippa
Heracleum sphondylium	björnloka /vit björnloka?)
Hesperis matronalis	hesperis
Hieracium umbellatum	flockfibbla
Holcus lanatus	luddtåtel
Holcus mollis	lentåtel
Hottonia palustris	vattenblink
Hypericum maculatum	fyrkantig johannesört
Impatiens parviflora	blekbalsamin
Inula salicina	krisla
Iris pseudacorus	gul svärdsilja
Jacobaea vulgaris	stånds
Juncus articulatus	ryltåg
Juncus bufonius	vägtåg
Juncus conglomeratus	knappåg
Juncus effusus	veketåg
Juniperus communis	en
Lactuca muralis	skogssallat
Lapsana communis	harkål
Lathraea squamaria	vätteros
Lathyrus linifolius	gökärt
Lathyrus niger	vippärt

Lathyrus pratensis	gulvial
Lathyrus vernus	vårärt
Leucanthemum vulgare	prästkraze
Lolium perenne	engelskt rajgräs
Lonicera periclymenum	vildkaprifol
Lonicera xylosteum	skogstry
Luzula campestris	knippfryle
Luzula multiflora	ängsfryle
Luzula pilosa	vårfryle
Lychnis flos-cuculi	gökblomster
Lycopodium annotinum	revlummer
Lycopus europaeus	strandklo
Lysimachia europaea	skogsstjärna
Lysimachia vulgaris	videört
Lythrum salicaria	fackelblomster
Maianthemum bifolium	ekorrbar
Malus sylvestris	vildapel
Medicago sativa	foderlusern
Melampyrum nemorosum	lundkovall
Melampyrum pratense	ängskovall
Melampyrum sylvaticum	skogskovall
Melica nutans	bergslok
Melica uniflora	lundslok
Mentha arvensis	åkermynta
Mercurialis perennis	skogsbingel
Milium effusum	hässlebrodd
Moehringia trinervia	skogsnarv
Molinia caerulea	blåtåtel
Moneses uniflora	ögonpyrola
Monotropa hypopitys	tallört
Myosotis arvensis	åkerförgätmigej
Myosotis scorpioides	äka förgätmigej
Myrrhis odorata	spansk körvel
Neottia nidus-avis	nästrot
Neottia ovata	tvåblad
Nymphaea alba	vit näckros
Orchis mascula	sankt Pers nycklar
Ornithogalum umbellatum	morgonstjärna
Orthilia secunda	björkpyrola
Oxalis acetosella	harsyra
Papaver argemone	spikvallmo
Papaver dubium	rågvallmo
Paris quadrifolia	orbär

Persicaria hydropiper	bitterpilört
Persicaria maculosa	åkerpilört
Persicaria minor	rosenpilört
Peucedanum palustre	kärrsilja
Phalaris arundinacea	rörflen
Phegopteris connectilis	hultbräken
Phleum pratense	timotej
Phragmites australis	vass
Picea abies	gran
Pilosella officinarum	gråfibbla
Plantago major	groblad
Platanthera chlorantha	grönvit nattviol
Poa annua	vitgröe
Poa nemoralis	lundgröe
Poa pratensis	ängsgröe
Poa trivialis	kärrgröe
Polygala vulgaris	jungfrulin
Polygonatum multiflorum	storräms
Polygonatum odoratum	geträms
Polygonum aviculare	trampört
Polypodium vulgare	stensöta
Populus tremula	asp
Potentilla erecta	blodrot
Prunus padus	hagg
Prunus spinosa	slån
Pteridium aquilinum	örnbräken
Pulmonaria obscura	lungört
Pyrola minor	klotpyrola
Quercus petraea	bergec
Quercus robur	skogsec
Ranunculus acris	smörblomma
Ranunculus aquatilis	vattenmöja
Ranunculus auricomus	majsmörblomma
Ranunculus flammula	ältranunkel
Ranunculus repens	revsmörblomma
Ranunculus sceleratus	tiggarranunkel
Rhamnus cathartica	getapel
Ribes nigrum	svarta vinbär
Ribes rubrum agg.	
Ribes uva-crispa	krusbär
Rosa canina	stenros
Rosa dumalis	nyponros
Rosa sherardii	luddros

Rubus axillaris	skånebjörnbär
Rubus caesius	blåhallon
Rubus idaeus	hallon
Rubus nessensis	skogsbjörnbär
Rubus plicatus	sötbjörnbär
Rubus saxatilis	stenbär
Rumex acetosa	ängssyra
Rumex acetosella	bergsyra
Rumex crispus	krusskräppa
Rumex longifolius	gårdsskräppa
Rumex obtusifolius	tomtskräppa
Rumex sanguineus	skogsskräppa
Salix caprea	sälg
Salix cinerea	gråvide
Salix pentandra	jolster
Sambucus nigra	äkta fläder
Sambucus racemosa	druvfläder
Sanicula europaea	sårläka
Schedonorus giganteus	långsvingel
Scirpus sylvaticus	skogssäv
Scorzonera humilis	svinrot
Scorzoneroides autumnalis	höstfibbla
Scrophularia nodosa	flenört
Scutellaria galericulata	frossört
Sedum acre	gul fetknopp
Selinum carvifolia	krussilja
Senecio sylvaticus	bergkorsört
Serratula tinctoria	ängsskära
Solanum dulcamara	besksöta
Solidago virgaurea	gullris
Sonchus asper	svinmolke
Sonchus oleraceus	kålmolke
Sorbus aucuparia	rönn
Sorbus intermedia	oxel
Sparganium erectum	stor igelknopp
Spergularia rubra	rödnarv
Stachys sylvatica	stinksyska
Stellaria alsine	källarv
Stellaria graminea	grässtjärnblomma
Stellaria holostea	buskstjärnblomma
Stellaria media	våtarv
Succisa pratensis	ängsvädd
Tanacetum vulgare	renfana

Taxus baccata	idegran
Thalictrum aquilegifolium	aklejruta
Thlaspi arvense	penningört
Tilia cordata	skogslind
Torilis japonica	rödkörvel
Tragopogon pratensis	ängshaverrot
Trifolium dubium	trädklöver
Trifolium medium	skogsklöver
Trifolium pratense	rödklöver
Trifolium repens	vitklöver
Tripleurospermum inodorum	baldersbrå
Trollius europaeus	smörbollor
Tussilago farfara	hästhov
Ulmus glabra	skogsalm
Urtica dioica	brännässla
Vaccinium myrtillus	blåbär
Vaccinium vitis-idaea	lingon
Valeriana dioica	småvänderot
Valeriana officinalis	läkevänderot
Valeriana sambucifolia	flädervänderot
Veronica chamaedrys	teveronika
Veronica hederifolia	murgrönsveronika
Veronica officinalis	ärenpris
Veronica serpyllifolia	majveronika
Viburnum opulus	olvon
Vicia cracca	kråkvicker
Vicia sepium	häckvicker
Vinca minor	vintergröna
Viola arvensis	åkerviol
Viola canina	ängsviol
Viola mirabilis	underviol
Viola palustris	kärrviol
Viola reichenbachiana	lundviol
Viola riviniana	skogsviol

Gluggstorp

Tabell 4. Samtliga arter noterade i Gluggstorp från 1880 till 2016.

Vetenskapligt namn	Art
<i>Achillea millefolium</i>	röllika
<i>Achillea ptarmica</i>	nysört
<i>Aegopodium podagraria</i>	kirskål
<i>Agrimonia eupatoria</i>	småborre
<i>Agrostis capillaris</i>	rödven
<i>Agrostis gigantea</i>	storven
<i>Agrostis stolonifera</i>	krypven
<i>Agrostis vinealis</i>	bergven
<i>Aira praecox</i>	vårtåtel
<i>Alchemilla filicaulis</i> var <i>vestita</i>	vindaggkåpa
<i>Alchemilla glabra</i>	glatt daggkåpa
<i>Alchemilla glaucescens</i>	sammetsdaggkåpa
<i>Alchemilla subcrenata</i>	ängsdaggkåpa
<i>Alisma plantago-aquatica</i>	kransvalting
<i>Allium oleraceum</i>	backlök
<i>Alnus glutinosa</i>	klibbal
<i>Alopecurus geniculatus</i>	kärrkavle
<i>Alopecurus pratensis</i>	ängskavle
<i>Anemone nemorosa</i>	vitsippa
<i>Angelica sylvestris</i>	strätta
<i>Anisantha sterilis</i>	sandlosta
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	sydvårbrodd
<i>Anthriscus sylvestris</i>	hundkäv
<i>Arabidopsis arenosa</i>	sandtrav
<i>Arabidopsis thaliana</i>	backtrav
<i>Arabis hirsuta</i> var. <i>hirsuta</i>	lundtrav
<i>Arctium tomentosum</i>	ullig kardborre
<i>Arenaria serpyllifolia</i> var. <i>serpyllifolia</i>	sandnarv
<i>Arrhenatherum elatius</i>	knylhavre
<i>Artemisia vulgaris</i>	gråbo
<i>Astragalus glycyphyllos</i>	sötvedel
<i>Athyrium filix-femina</i>	majbräken
<i>Atriplex patula</i>	vägmålla
<i>Atriplex prostrata</i>	spjutmålla
<i>Avenella flexuosa</i>	kruståtel
<i>Avenula pratensis</i>	ängshavre
<i>Avenula pubescens</i>	luddhavre
<i>Barbarea vulgaris</i>	sommargyllen
<i>Bellis perennis</i>	tusensköna

Berula erecta	bäckmärke
Betula pendula	vårtbjörk
Betula pubescens	glasbjörk
Bidens cernua	nickskära
Bidens tripartita	brunskära
Blysmus compressus	plattsäv
Bolboschoenus maritimus	havssäv
Brachypodium pinnatum	backskafting
Briza media	darrgräs
Bromus hordeaceus ssp. hordeaceus	luddlost
Butomus umbellatus	blomvass
Callitriche palustris	småånke
Calluna vulgaris	ljung
Caltha palustris	kabbeleka
Calystegia sepium ssp. sepium	snårvinda
Campanula rotundifolia	liten blåklocka
Capsella bursa-pastoris	lomme
Cardamine amara	bäckbräsma
Cardamine pratensis	ängsbräsma/kärrbräsma
Carduus crispus	krustistel
Carex acuta	vasstarr
Carex acutiformis	brunstarr
Carex appropinquata	tagelstarr
Carex caryophyllea	vårstarr
Carex cespitosa	tuvstarr
Carex demissa	grönstarr
Carex dioica	nålstarr
Carex disticha	plattstarr
Carex elata	bunkestarr
Carex flacca	slankstarr
Carex hartmanii	hartmansstarr
Carex hirta	grusstarr
Carex hostiana	ängsstarr
Carex lepidocarpa	näbbstarr
Carex leporina	harstarr
Carex nigra	hundstarr/tuvad hundstarr
Carex otrubae	blankstarr
Carex pallescens	blekstarr
Carex panicea	hirsstarr
Carex pilulifera	pillerstarr
Carex pulicaris	loppstarr
Carex rostrata	flaskstarr
Carex spicata	piggstarr

Carex vesicaria	blåsstarr
Carlina vulgaris	spåtistel/kortbladig spåtistel
Carum carvi	kummin
Centaurea cyanus	blåklint
Centaurea jacea	rödklint
Cerastium arvense	fältarv
Cerastium fontanum	hönsarv
Cerastium glomeratum	knipparv
Chaenorrhinum minus	småsporre
Chamaenerium angustifolium	mjölkört
Chelidonium majus	skelört
Chenopodium album coll.	svinmålla koll.
Chenopodium polyspermum	fiskmålla
Cirsium acaule	jordtistel
Cirsium arvense	åkertistel
Cirsium oleraceum	kåltistel
Cirsium palustre	kärrtistel
Cirsium vulgare	vägtistel
Comarum palustris	kråcklöver
Convolvulus arvensis	åkervinda
Conyza canadensis	kanadabinka
Crataegus laevigata	rundhagtorn
Crataegus monogyna coll.	trubbhagtorn/korallhagtorn/spetshagtorn
Crepis paludosa	kärrfibbla
Crepis praemorsa	klasefibbla
Cynosurus cristatus	kamäxing
Dactylis glomerata	hundäxing
Dactylorhiza incarnata var. incarnata	ängsnycklar
Danthonia decumbens	knägräs
Deschampsia cespitosa	tuvtåtel
Draba verna	nagelört
Dryopteris carthusiana	skogsbräken
Dryopteris filix-mas	träjon
Eleocharis palustris	knappsäv
Eleocharis quinqueflora	tagelsäv
Eleocharis uniglumis	agnsäv
Elymus caninus	lundelm
Elytrigia repens	kvickrot
Epilobium hirsutum	rosendunört
Epilobium montanum	bergdunört
Epilobium palustre	kärrdunört
Epilobium parviflorum	luddunört
Epipactis palustris	kärrknipprot

Equisetum arvense	åkerfräken
Equisetum fluviatile	sjöfräken
Equisetum palustre	kärrfräken
Equisetum pratense	ängsfräken
Eriophorum angustifolium	ängsull
Eriophorum latifolium	gräsull
Erodium cicutarium	skatnäva
Euphorbia peplus	rävtörel
Festuca brevipila	hårdsvingel
Festuca ovina	fårsvingel
Festuca rubra	rödsvingel
Filipendula ulmaria	älggräs
Filipendula vulgaris	brudbröd
Fragaria vesca	smultron
Fragaria viridis	backsmultron
Fraxinus excelsior	ask
Fumaria officinalis	jordrök
Gagea lutea	vårlök
Galeopsis speciosa	hampdån
Galeopsis tetrahit	pipdån
Galium aparine	snärjmåra
Galium boreale	vitmåra
Galium mollugo	stormmåra
Galium palustre coll.	vattenmåra
Galium uliginosum	sumpmåra
Galium verum	gulmåra
Geranium columbinum	duvnäva
Geranium dissectum	fliknäva
Geranium palustre	kärnäva
Geranium pusillum	sparvnäva
Geranium pyrenaicum	skuggnäva
Geranium sanguineum	blodnäva
Geum rivale	humleblomster
Glechoma hederacea	jordreva
Glyceria declinata	blågrönt mannagräs
Glyceria fluitans	mannagräs
Glyceria notata	skånskt mannagräs
Gnaphalium uliginosum	sumpnoppa
Heracleum sphondylium	björnloka
Holcus lanatus	luddtåtel
Holcus mollis	lentåtel
Hypericum maculatum	fyrkantig johannesört
Hypericum perforatum	äka johannesört

Impatiens parviflora	blekbalsamin
Inula salicina	krissla
Jacobaea vulgaris	stånds
Juncus articulatus	ryltåg
Juncus bufonius	vägtåg
Juncus compressus	stubbtåg
Juncus conglomeratus	knapptåg
Juncus effusus	veketåg
Juncus inflexus	blåtåg
Knautia arvensis	åkervädd
Lactuca serriola	taggsallat
Lamium album	vitplister
Lamium hybridum	flikplister
Lapsana communis ssp. communis	harkål
Lathyrus linifolius	gökärt
Lathyrus pratensis	gulvial
Lemna minor	andmat
Lemna trisulca	korsandmat
Leontodon hispidus	sommarfibbla
Leucanthemum vulgare	prästkraze
Linaria repens	strimsporre
Linaria vulgaris	gulsporre
Linum catharticum	vildlin
Lolium multiflorum	italienskt rajgräs
Lolium perenne	engelskt rajgräs
Lotus corniculatus	käringtand
Luzula campestris	knippfryle
Luzula multiflora	ängsfryle
Lychnis flos-cuculi	gökblomster
Lycopus europaeus	strandklo
Lysimachia vulgaris	videört
Lythrum salicaria	fackelblomster
Malus domestica	apel
Malus sylvestris	vildapel
Medicago lupulina	humlelusern
Medicago sativa ssp. sativa	foderlusern
Melilotus alba	vit sötväppling
Mentha arvensis	åkermynta
Mentha x verticillata	kransmynta
Menyanthes trifoliata	vattenklöver
Milium effusum	hässlebrodd
Molinia caerulea	blåtåtel
Myosotis arvensis	åkerförgätmigej

Myosotis laxa ssp. caespitosa	sumpförgätmigej
Myosotis ramosissima	backförgätmigej
Myosotis scorpioides	äkta förgätmigej
Myosurus minimus	råttsvans
Nardus stricta	stagg
Nuphar lutea	gul näckros
Nymphaea alba	vit näckros
Oenothera biennis coll.	grönt nattljus slå ihop
Ononis spinosa ssp. hircina	stallört
Ononis spinosa ssp. procurrens	puktörne
Orchis mascula	sankt Pers nycklar
Papaver argemone	spikvallmo
Papaver dubium ssp. dubium	rågvallmo
Parnassia palustris	slåtterblomma
Persicaria amphibia	vattenpilört
Persicaria lapathifolia ssp. lapathifolia	pilört slå ihop
Persicaria maculosa	åkerpilört
Petasites hybridus	pestskräp
Peucedanum palustre	kärrsilja
Phalaris arundinacea	rörflen
Phleum pratense ssp. pratense	timotej
Phragmites australis	vass
Pilosella lactucella	revfibbla
Pilosella officinarum ssp.	gråfibbla
Pimpinella major	stor bockrot
Pimpinella saxifraga ssp. saxifraga	bockrot
Pinguicula vulgaris	tätört
Plantago lanceolata	svartkämpar
Plantago major ssp. major	groblad
Plantago media	rödkämpar
Poa annua	vitgröe
Poa compressa	berggröe
Poa pratensis	ängsgröe
Poa remota	storgro
Poa trivialis	kärrgröe
Polygala comosa	toppjungfrulin
Polygala vulgaris	jungfrulin
Populus balsamifera	balsampoppel
Populus tremula	asp
Populus x canadensis	kanadapoppel
Potamogeton natans	gäddnate
Potentilla erecta	blodrot
Potentilla reptans	revfingerört

Primula farinosa	majviva
Primula veris	gullviva
Prunella vulgaris	brunört
Prunus avium	sötkörsbär
Prunus cerasus	surkörsbär
Prunus spinosa	slån
Ranunculus acris ssp. acris	smörblomma
Ranunculus aquatilis	vattenmöja
Ranunculus auricomus agg.	majsmörblomma
Ranunculus bulbosus	knölsmörblomma
Ranunculus flammula	ältranunkel
Ranunculus peltatus ssp. peltatus	sköldmöja
Ranunculus repens	revsmörblomma
Ranunculus sceleratus	tiggarranunkel
Ribes rubrum coll.	
Ribes uva-crispa	krusbär
Rorippa palustris	sumpfräne
Rosa canina	stenros
Rosa dumalis	nyponros
Rubus caesius	blåhallon
Rubus idaeus	hallon
Rubus plicatus	sötbjörnbär
Rumex acetosa	ängssyra
Rumex crispus	krusskräppa
Rumex longifolius	gårdsskräppa
Rumex obtusifolius	tomtskräppa
Rumex thyrsoflorus	stor ängssyra
Sagina nodosa	knutnarv
Sagina procumbens	krypnarv
Salix alba	vitpil
Salix caprea	sälg
Salix cinerea	gråvide
Salix euxina/fragilis	knäckepil
Salix pentandra	jolster
Salix purpurea	rödvide
Salix repens ssp. repens	krypvide
Salix triandra	mandelpil
Salix viminalis	korgvide
Sambucus nigra	äkta fläder
Saxifraga granulata	mandelblomma
Schedonorus arundinaceus	rörsvingel
Schedonorus giganteus	långsvingel
Schedonorus pratensis	ängssvingel

Schoenoplectus lacustris	sjösäv
Scirpus sylvaticus	skogssäv
Scorzonera humilis	svinrot
Scorzonerioides autumnalis	höstfibbla
Scrophularia nodosa	flenört
Scutellaria galericulata	frossört
Sedum acre	gul fetknopp
Selinum carvifolia	krussilja
Senecio viscosus	klibbkorsört
Senecio vulgaris	korsört
Serratula tinctoria	ängsskära
Sherardia arvensis	åkersenap
Silene latifolia	vattenmärke
Solanum dulcamara	besksöta
Solidago virgaurea	gullris
Sonchus arvensis var. arvensis	åkermolke
Sorbus aucuparia	rönn
Sorbus intermedia	oxel
Sparganium emersum	gles igelknopp
Sparganium erectum	stor igelknopp/mörk igelknopp
Spirodela polyrhiza	stor andmat
Stachys arvensis	åkersyska
Stachys palustris	knölsyska
Stachys sylvatica	stinksyska
Stellaria alsine	källarv
Stellaria graminea	grässtjärnblomma
Stellaria media	våtarv
Stellaria palustris	kärrstjärnblomma
Succisa pratensis	ängsvädd
Symphoricarpos albus	snöbär
Tanacetum vulgare f. vulgare	renfana
Thalictrum simplex ssp. simplex	backruta
Thlaspi arvense	penningört
Thymus serpyllum	backtimjan
Torilis japonica	rödkörvel
Tragopogon pratensis	ängshaverrot
Trifolium dubium	trådklöver
Trifolium medium	skogsklöver
Trifolium pratense	rödklöver
Trifolium repens	vitklöver
Triglochin palustris	kärrsälting
Tripleurospermum inodorum	baldersbrå
Trollius europaeus	smörbollar

Tulipa sylvestris	vildtulpan
Turritis glabra	rockentrav
Tussilago farfara	hästhov
Typha latifolia	bredkaveldun
Ulmus glabra	skogsalm
Urtica dioica var. dioica	brännässla
Vaccinium myrtillus	blåbär
Valeriana dioica	småvänderot
Valeriana officinalis	läkevänderot
Valeriana sambucifolia	flädervänderot
Verbascum nigrum	mörkt kungsljus
Verbascum thapsus	ljus kungsljus
Veronica anagallis-aquatica	vattenveronika
Veronica arvensis	fältveronika
Veronica beccabunga	bäckveronika
Veronica catenata	dikesveronika
Veronica chamaedrys	teveronika
Veronica officinalis	ärenpris
Veronica persica	trädgårdsveronika
Veronica serpyllifolia	majveronika
Vicia cracca	kråkvicker
Vicia hirsuta	duvvicker
Vicia sepium	häckvicker
Viola arvensis	åkerviol
Viola canina	ängsviol
Viola hirta	buskviol
Viola palustris	kärrviol